

СТИЦАЊЕ У ПОРОДИЧНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Код стицања у породичној заједници не важи претпоставка о једнаким уделима, која важи за стицање у брачној заједници.

Из образложења:

„Другостепени суд је након одржане расправе потврдио првостепену пресуду у делу првог става изреке којим је утврђено да предметна заоставштина сада пок. З.П. чини 1/12 идеалних делова породичне куће и даље како је већ речено. Своју одлуку другостепени суд је базирао на чињеницама да су родитељи парничних странака сада пок. З. и Б.П. у току трајања брачне заједнице стекли изградњом део куће број 15 површине око 20м² са посебним улазом, на основу споразума свих чланова тадашњег домаћинства да изграде кућу са наменом да свако од градитеља користи своје део (три дела површине сваке око 20м²). После смрти Б. оца, С.П. његов део подељен је на једнаке делове између оца странака и стрица, тако да кућа кућни број 15 има два дела. Учешће родитеља парничних странака у стицању у току трајања заједнице живота у браку је подједнако, али се код утврђења доприноса сада пок. З.П. у стицању куће површине 2,12 ари, мора имати у виду да парцела представља посебну имовину њеног супруга сада пок. Б.П. и његовог брата по основу наслеђа. Како су изградњом земљиште и објекат постали економска целина, а тужилца није предложила вештачење како би се утврдила вредност парцеле и куће, то је удео пок. З.П. утврђен по слободној оцени, а полазећи од површине ½ парцеле (1.06 ари) и дела куће површине око 20 метара квадратних, закључено је да им је вредност подједнака, и због чега њен удео у стицању на кући износи 1/12 идеалног дела са правом коришћења парцеле у истом уделу. Поред ове куће, родитељи парничних странака су стекли парцелу и кућу у току 1963. године куповином по уговору који је закључен са Ђ.П, те су рушењем купљеног објекта и изградњом стекли кућу у подједнаким уделима са правом коришћења парцела у истом уделу.

По становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је, супротно наводима ревизије, на правилно утврђено чињенично стање, правилном применом материјалног права из Породичног закона одлучио о тужбеном захтеву.

Према члану 195. Породичног закона, имовина коју су заједно са супружницима односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници, представља њихову заједничку имовину. Члановима породице у смислу става 1. овог члана сматрају се крвни, тазбински и адоптивни сродници супружника, односно ванбрачних партнера који заједно са њима живе. На имовинске односе чланова породичне заједнице сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176. став 2 (уписивање у јавни регистар) и члана 180. став 2 (претпоставка о једнаким уделима). Следи закључак да код стицања у породичној заједници не важи претпоставка о једнаким уделима, која сходно одредби члана 180. став 2. Породичног закона важи за стицање у брачној заједници, када се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Према одредби члана 168. став 1. Породичног закона, имовина коју је супружник стекао пре склапања брака представља његову посебну имовину, а према ставу 2. имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно

наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права, представља његову посебну имовину.

Неосновано се ревизијом тужиле указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права. Код утврђивања удела у заједничкој имовини суд најпре утврђује укупну имовинску масу стечене имовине у заједници. Грађевински објекат који је изграђен у заједници може бити подигнут на земљишту које је посебна својина једног или више чланова заједнице, али не свих. У таквом случају неопходно је утврдити новчану вредност заједничке имовине и вредност плаца као посебне имовине. Процена вредности ствари је од посебног значаја за правилно доношење пресуде о утврђењу висине удела у заједничкој имовини. Пошто се од утврђене вредности заједнички стечене имовине издвоји део вредности посебне имовине, остаје део вредности заједничке имовине која је искључиво резултат рада брачних другова, односно свих чланова у широј породичној заједници. Ако је допринос чланова породичне заједнице или брачне заједнице био подједнак новчана вредност доприноса сваког члана се израчунава дељењем целе вредности бројем чланова.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 1792/2021 од 18.3.2022. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 5.11.2024. године)